

частку); нясомую — *архітраў*, *фрыз*, *карніз* (гейсон), што складаюць у сукупнасці *антаблемент*. Ствол калоны мае пукатасць на ўзроўні $1/3$ яе вышыні — *энтазіс*. Капітэль складаецца з 3 частак: шыйкі (гіпатрахеаліёна), злучанай са ствалом калоны, эхіна (паўавала) і *абака* (квадратнай верхняй пліты). Архітраў мае палічку (ценію). Фрыз расчлянёны *трыгліфамі* (вертыкальнымі ўрэзамі), пад якімі — палічкі (рэгулы), апрацаваныя шасцю кроплямі (гутамі) і *метопамі* (чатырохвугольнымі плітамі, упрыгожанымі рэльефамі і малюнкамі або без іх). Ніжняя частка карніза мае прамавугольныя выступы з кроплямі над кожным трыгліфам і метопам (мутулам). Карніз уключае вынасную пліту, па версе якой цягнецца вадасцёкавы жолаб (сіма).

У архітэктуры Беларусі Д.о. актыўна выкарыстоўваецца з канца 18 ст. ў афармленні парталаў пабудовы стыляў класіцызм, ампір, неакласіцызм. Атрымаў найб. пашырэнне ў архітэктуры праваслаўных і каталіцкіх храмаў (*Гомельскі Петрапаўлаўскі сабор*, 1809—1824; *Успенскі сабор* у в. Жыровічы Слонімскага р-на, пасля рэканструкцыі 1828; *Лідскі Міхайлаўскі кафедральны сабор*, 1863; *Гадзічаўская царква Кацярыны*, 1-я пал. 19 ст.; касцёл Святой Тэрэзы ў г. Шчучын, 1829; *Даўгінаўскі Станіславаўскі касцёл*, сярэдзіна 19 ст.; касцёл Святога Юза-

ДАРЫЧНЫ ОРДАР, адзін з трох асноўных і найб. стараж. антычных ордараў. Склаўся ў дарыйскіх абласцях Стараж. Грэцыі ў перыяд архаікі (7—6 ст. да н. э.). Уключае часткі: нясучую — базу ў выглядзе *стылабата* (можа адсутнічаць), *калону* (паўкалону, пілястру) з канелюрамі (падоўжанымі жалабкамі) або без іх, *капітэль* (верхнюю па-мастацку аформленую

Дарычны ордар у архітэктуры Іоаннаўскага сабора ў в. Жыровічы Слонімскага раёна.

фа ў г. Валожын, 1816), капліц (*Моладаўская капліца*, 1905—1908), палацаў (*Валожынскі палац*, 1806; *Дзярэчынскі палац*, 1786, перабудаваны ў пач. 19 ст.; *Лапушненскі палац*, 19 ст.; *Моладаўскі палац*, 1798), сядзіб (*Обальская сядзіба*, 1-я пал. 19 ст.), радзей — грамадскіх будынкаў (*Гродзенская ратуша* з гандлёвымі радамі, 1807; будынак Бел. с.-г. акадэміі ў г. Горкі, 1837).

Ю.Ю.Захарына.